

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• FOR RELIGION OG KULTUR •

74. ÅRGANG

5. MAI 1962

A V I N N H O L D E T :
EN «BANNSTRÅLE» - MESSEHAGLEN MED NYE ØYNE
- HAR KJÆRLIGHETEN FORANDRET SEG? — BLIKK PÅ
TIDEN - UTLANDET

NR
9

NESTE NUMMER UTKOMMER 19. MAI 1962

R.I.P.

HELGA DAHLH
f. Gulbransen

enke etter pavelig kabinetskam-
merherre Peter F. Dahll, hensov
den 11. april stille og fredfullt i
Herren, styrket med Kirkens hel-
lige nådemidler, 94½ år gammel.
Be for hennes sjel.
For familien
Con Mowinckel.

MARIAKONGREGASJONEN, Oslo

Søndag 13. mai: Retrett på Vor Frue
Villa, Montebello, fra kl. 9—17.
Leder: Pater Castricum, O.F.M.
Kolsåsbanen fra Nationaltheatret kl.
8.08. Alle katolske damer er velkom-
men. Meldes i tlf. 42 67 18 innen
torsdag 10. mai.

FRANCISKUSHJELPEN, OSLO,

Urtegt. 29 II, tlf. 68 08 68.

Kontortid 12—13 hver dag
unntatt lørdag.

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Olavs kirke	}	Oslo
Bispegården		
St. Josephs Institutt		
Vor Frue Hosp. Nerveavd.		
St. Dominikus kirke		
Lunden Kloster	}	Arendal
St. Elisabethsøstrenes		
Pleiehjem		
Sta. Katarinahjemmet		
St. Franciskus Kirke		
St. Franciskus Hosp.		
St. Pauls Kirke		
Vår Frue Kirke		
Marias Minde		
St. Franciskusøstre-		
nes Moderhus	}	Bergen
Øyenklinikken		
St. Josephs Hosp., Drammen		
St. Torfinns Klinik, Hamar		
St. Elisabeth Inst.		
St. Mikael's Kirke		
St. Mikael's Prestegård		
St. Theresia kirke		
St. Franciskus Hosp.		
St. Magnus Kirke		
St. Magnus presteg.		
St. Elisabeth Hosp.		
Vår Frue Kirke		
Bispegården		
St. Olavs Kirke,		
Bispegården		
St. Olavs kirke		
St. Olavs Prestegård		

Ved bestilling av olje:
Oslo 68 34 60 - Service 41 79 80

ST. SUNNIVA BARNEHAGE

Katolske barn mellom 4 og 6 år
som ønskes opptatt i barnehagen august
1962, må innmeldes innen 15. mai, da
de ellers ikke kan regne med å få plass.

ST. FRANZISKUS III ORDEN

har møte fredag 11. mai kl. 19 i St.
Hallvard Kirke.

Deretter generalforsamling med valg
og selskapeleg samvær i foreningslokalet,
Urtegt. 29. Siste møte før ferien.

Vi er unge

og barnløse og vil så gjerne ha
et sted å bo. Kan De skaffe oss
en hybelleilighet e.l. Oslo ell.
omegn — så ring 67 23 85 kl. 9—16.
Sandbakken.

OSLO KATOLSKE MENIGHETSPLEIE

Kontortid hver onsdag kl. 11—13.

Akersv. 5, Oslo.

LEGMANNSRÅDET

OSLO KATOLSKE BISPEDØMME

Kontortid hver onsdag kl. 18—20 i
Akersv. 5, 1. etg. Tlf. 41 04 41.

St. Hallvard Kameratklubb

har møte hver torsdag kl. 19.30, i Urte-
gt. 29, Oslo. Tlf. 68 08 68.

FRANCISKUS-SENTRUM, BERGEN

V. Torvgt. 9.
Tlf. 30 416.

Katolsk opplysnings-
og lesesentrum.

Åpent hverdager
kl. 10—13, 16—20.
Lørdag kl. 10—12.30.

LITURGISK KALENDER

SØNDAG 6. MAI (2. søndag etter
Påske): Ep. 1. Pet. 2, 21—25. Ev. Joh.
10, 11—16. Mandag: Stanislas, bisk. og
mart. Tirsdag: Ferialdag. Onsdag: Gregor
av Nasians, bisk. og kirkel. Torsdag:
Antonius, bisk. og bekj. Fredag: Filip og
Jakob, apostler. Lørdag: Nereus, Akil-
leus, Domitilla og Pankratius martyrer.

SØNDAG 13. MAI (3. søndag etter
Påske): Ep. 1. Pet. 2, 11—19. Ev. Joh.
16, 16—22. Mandag: Ferialdag. Tirs-
dag: Johannes Bapt. av Salle, bekj.
Onsdag: Ubaldus, bisk. og bekj. Tors-
dag: Paschal Baylon, bisk. og bekj.
Fredag: Venantius, mart. Lørdag: Peter
Celestinus, pave og bekj.

SØNDAG 20. MAI (4. søndag etter
Påske): Ep. Jak. 1, 17—21. Ev. Joh.
16, 5—14.

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER

OSLO KATOLSKE BISPEDØMME:	Stille messe	Høy- messe
OSLO: St. Olavs kirke, Akersveien 5. Biskopen og prestegården 42 52 87. Sogneprestkontoret 41 41 61	7.00 9.00	11.00 9.45 m.eng. pr.
St. Hallvards kirke, Fransiskanerne, Urtegt. 29, tlf. 68 08 68	8.30 19.00	11.00
St. Dominikus kirke, Dominikanerne, Neuberggt. 15, tlf. 55 07 71	8.15-9- 11.30	10.00
Vår Frue Villas kapell, Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21	—	8.30
Grefsen kapell, Gladsvei 23, tlf. 212355	—	9.30
Lunden kapell, Trondheimsv. 309, tlf. 21 25 87	—	9.00
ARENDAL: St. Franciskus kirke, Tyholmen, tlf. 2209	8.00	10.45
BERGEN: St. Pauls kirke, Christiesgt. 16, tlf. 15410	8.00 9.00	10.30
Vår Frue kirke, Helleveien	—	9.30
DRAMMEN: St. Laurentius kirke, Cappelensgt. 1, tlf. 83 20 19	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: St. Birgitta kirke, Kongensgt. 9, tlf. 1438	8.30	10.45
HALDEN, St. Peters kirke, Kristian V.s pl. 1, tlf. 1168	8.00	10.45
HAMAR: St. Torfinns kirke, Torvgaten 113, tlf. 23 75 1	8.30	11.00
HAUGESUND: St. Josefs kirke, Haraldsgt. 21, tlf. 3195	8.30	11.00
HØNEFOSS: St. Theresia kirke, Vesterngt. 5, tlf. 266	8.00	10.30
KRISTIANSAND S.: St. Ansgars kirke, Kirkegaten 3, tlf. 24 225	8.00	10.30
LILLEHAMMER: Mariakapellet, Weidemannsgt. 3, tlf. 52 55 0	—	10.00
LILLESTRØM: St. Magnus kirke, Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85	8.30	11.15
MOSS: St. Mikael's kapell, Ryggeveien 24	—	11.00
PORSGRUNN: Vår Frue kirke, Sverresgt. 26, tlf. 50 79 3	7.45	10.45
STABEKK: Maria Kirke, Nyveien 17, tlf. 53 77 35	8.40	10.40
STAVANGER: St. Svithun kirke, Dronningensgt. 8, tlf. 25 53 4	8.00	10.30
SYLLING: St. Hallvards kapell, tlf. 84 90 28 (Drammen)	—	—
TØNSBERG: St. Olavs kirke, Sandefjordgt. 1, tlf. 11 94 9	—	10.45
St. Olavs kapell	8.00	—
TRONDHEIM APOSTOLISKE VIKARIAT:		
TRONDHEIM: St. Olavs kirke, Prinsensgt. 2a2. Biskopen og prestegår- den tlf. 21 21 4	8.30 19.00	11.00
St. Elisabeth Hospitals kapell, Ila, tlf. 20 22 1	6.15	—
KRISTIANSUND N.: St. Eysteins kirke, Flintegaten 5, tlf. 2779	8.00	11.00
MOLDE: St. Sunniva kirke, Parkveien 23, tlf. 1100	8.30	11.00
ÅLESUND: Vår Frue kirke, tlf. 7558 Mariabeimen, Nørve, tlf. 7184	8.30	11.00
DET APOSTOLISKE VIKARIAT FOR NORD-NORGE:		
TROMSØ: Vår Frue kirke, Storgaten 94. Biskopen og prestegården tlf. 3604	8.15	10.30
St. Elisabeth hospital, Mellomveien 15, tlf. 2101	6.20	—
BODØ: St. Eysteins kirke, Hernesveien 22, tlf. 21 78 3	8.15	10.30
HAMMERFEST: St. Mikael's kirke, Strandgt., tlf. 1392	— 19.00	10.30
HARSTAD: St. Sunniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 1205	8.00	10.30

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Redaksjon: Pater Hallvard Rieber-Mohn O.P., pater Erik Gunnes O.P.
Redaksjonens adresse: Neuberggaten 15, Oslo NV.

Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo.

Kontortid: 9—16. Mandag og lørdag 9—13. - Tlf. 42 31 70.

Boligtelefoner: Redaksjonen 55 07 71.

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene). Kr. 20 pr. år -
Kr. 10 pr. ½ år. Utlandet kr. 24.

Annonser: 10 dager før utg.dagen
(se nederst på omslagssiden). 24
nummer årlig. - Postgiro 153 21

EN „BANN- STRÅLE“

Erindringer er en rar ting. «Klikk» sier det, og plutselig er der en tankeforbindelse mellom en erkebiskop og — et barnerim. Barnerimet — for å ta det først — er skrevet av Jon Tenfjord, og rommer linjer som disse:

«Noen barn er brune
som et nystekt brø',
noen barn er gule,
noen barn er rø',
noen barn er hvite,
noen nesten blå —
meget er forskjellig,

men det er utenpå!

— — —
Ja, det finnes barn i
hvert et land og rike
meget er forskjellig,
men inni er de like!»

Hva kan så disse sympatiske, men såre enkle og lettfattelige tanker ha med en erkebiskop å gjøre?

Erkebiskopen heter *Joseph Francis Rummel*, og leder det katolske erkebispedømmet New Orleans i USA. Det byr på særskilte problemer på grunn av de hvites rasefordommer mot de sorte i Sydstatene. Ingen skal kunne si at Mgr. Rummel eller hans kolleger går utenom problemene — for noen år siden så verden med forbløffelse et katolsk sydstatsogn bli lagt i interdikt fordi et menighetsråd avviste en sort jesuittpater som sin nye sogneprest. Det var første gang at verdensopinionen ble virkelig oppmerksom på den myndige kirkelederen. Men det var ikke siste.

Nå er han førstesidestoff igjen, over et uhyre vanskelig og alvorlig problem: Gjennomføringen av fellesskoler for hvite og sorte barn. Den amerikanske høyesterett har knesatt dette prinsippet, og gitt enkeltstatene en rimelig, men ikke ubegrenset frist til å gjennomføre det. Men høyesteretten sitter, tenker og arbeider nordpå. I Sydstatene tenker og ikke minst *føler* de anderledes. Det kan — som i Little Rock — føre til pøbelopptøyer, brannstiftelser, terror og vold — endog mot barn og skoleungdom. Tross regjeringens målbevisste arbeide med å gi negrene full og effektiv likestilling, tross store fremskritt de siste par ti-årene, er og forblir rasespørsmålet en svart plett på det amerikanske demokratiet.

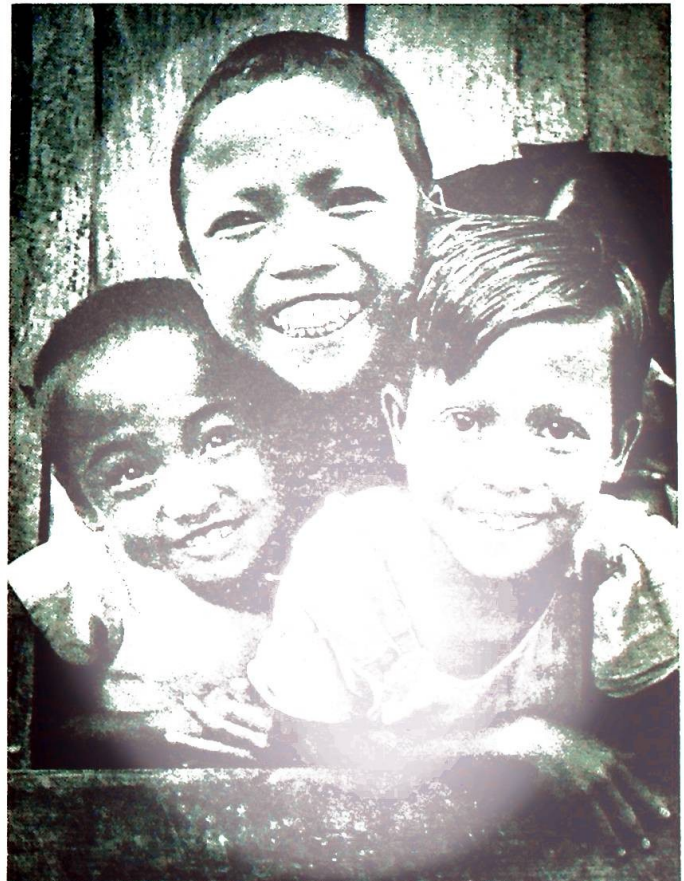
For oss norske virker det hvite rasehatet ikke bare opprørende, men ubegripelig. Det har visst ikke først og fremst sin årsak i noen *moralsk* overlegenhet — der er ikke meget som tyder på at en norsk *masse*, stillet overfor den samme spenning og det samme knippe sosiale,

historiske, psykologiske og økonomiske drivkrefter ville ha reagert med mindre fanatisme og hardhet. Vår indignasjon — som er berettiget! — får derfor lett et anstrøk av fariseisme og skinnhellighet: «Jeg takker deg Herre, at jeg ikke er som denne sydstats-guvernør!» Vi er jo her i landet aldri virkelig blitt prøvet når det gjelder tålsumhet overfor farvede. Hva nordmenn — bra folk — kan rive av seg om sigøynere og samer, når de faktisk skal leve i samfunn med dem, er kanskje en pekepinn om at vi visst heller ikke i dette stykket er spesielt impregneret mot arvesynden.

Rasehatet i sydstatene har dype og farlige røtter — helt tilbake til en bitter borgerkrig for hundre år siden, en krig som psykologisk sett aldri er blitt helt avsluttet. Uvitenhet, fattigdom, angst for proletarisering, herske- og hordeinstinkter hos «den lille mann» — alt dette er farlige drivkrefter. De var drivfjæren i nazismen — de ligger også under rasehatet i Sydstatene. Den som binder an med så blinde og sterke lidenskaper, må være godt rustet til kamp, og ha en bred rygg. Erkebiskopen av New Orleans synes å ha nettopp den brede ryggen, i sitt bestemte forsøk på tvinge igjennom «integrasjonen» av de sorte i alle bispedømmets skoler. En gruppe hvite foreldre som søkte å organisere motstand mot hans avgjørelser, har fått klar beskjed: Følgen — når de fortsetter — blir ekskommunikasjon — utelukkelse fra Kirkens synlige fellesskap. Det er *umulig*, og det skal gjøres *klart* at det er umulig, å være rasehater og katolsk kristen.

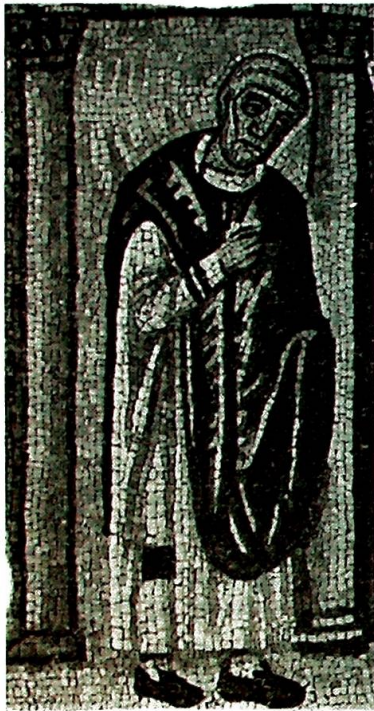
Sinte legfolk med rasefordommer har tidligere i denne årelange tvekampen søkt å klage på sin erkebiskop i Rom. Det kom de ikke heldig fra. Denne gang har Vatikanet uspurtt tatt initiativet og gitt Mgr. Rummel sin uforbeholdne støtte.

(Forts. neste side)

«— men inni er de like!»

MESSEHAGLEN – MED

Langfasten er over — med påsketiden befinner vi oss i en del av det liturgiske år da Kirken — alt efter de skiftende muligheter i gamle og nye, rike og fattige kirkeprovinser — søker å kle de hellige mysterier og gudstjenstlige handlinger i særlig skjønnhet og prakt. Ikke minst ved den brå overgangen fra Pasjonstid til påskejubel blir vi oss kanskje plutselig bevisst, hva vi ellers bare tar inn halv- eller underbevisst: At Kirken uttrykker sin sannhet og sitt budskap ikke bare gjennom ord, toner og gester, men også gjennom ornamenten, farger og — klesplagg. Ganske særskilt forteller messehaglen sin historie om hvor i kirkeårets skiftende atmosfære vi befinner oss. Hva er egentlig meningen med at presten ikler seg dette gudstjenstelige kledebon, og hvilke krav stiller en i vår liturgi-bevisste tid til det?

Like etter frigjøringen i 1945 hadde det kristelige dagbladet «Vårt Land» en rundspørning blant fremtredende norske kristenfolk om hva de mente om liturgi. Meningene var så avvikende som de måtte være, med det brede registeret i norsk protestantisme. På ytterste fløy i legmannsbevegelsen sto i hvert fall den kjente predikanten Ludvig Hope, som kort og godt fastslo liturgiens overflødigheit. Han hadde aldri, sa han, skjont hvorfor ikke den som ledet en kristen gudstjeneste «bare kunne komme inn i vanlig jakkedress, sette seg ved et bord foran alteret, og lese av Bibelen på en naturlig måte».

Det er ord som er så fjerne fra katolsk tankegang at vi smiler, ikke uten å beklage armoden i en så symbolfattig tradisjon. Men da glemmer vi at bak vår nåværende liturgi ligger der en tusenårig vekst i kristen innsikt og meditasjon, fra det hverdagslige til det sakrale. Det er en utvikling vi også finner spor av i prestens viktigste plagg under gudstjenesten: Messehaglen.

VESTIMENTUM CARITATIS

Hva messehaglen er kommet til å bety i kristen symbolikk, det leser vi ut av ritualen for presteveilsen — kanskje det skjønneste i hele vår liturgi. Når biskopen meddeler ordinanden stolaen, det smale skulderkledet, taler han om «Herrens milde åk». Derefter ikler han ham messehaglen, idet han sier: «Motta denne prestelige kledning, som et tegn på *nextekjærligheten*, for Gud er sannelig mektig til å gi deg vekst i kjærligheten og i den gode gjerning.»

Over disse linjer har vi gjengitt en detalj fra «Fari-seeren og tolleren» — en av de berømte mosaikkene fra det 6. århundre i basilikaen San Appollinare i Ravenna. Det er tolleren vi ser — kledd i noe som ligner svært på våre dagers messehagler. Det forteller sin historie: Slik har altså hverdagsplagget, eller rettere sagt: *Legfolks festplagg*, engang vært. I de første århundrer synes de kristne — prest og leg — simpelthen bare å ha kledd seg til fest, når de skulle feire mysteriene. Så har Kirken som ikke følger motene, holdt fast ved dette plagget som etterhvert falt bort i det profane liv, eftersom kles-skikkene ble andre, og med tiden utstyrt det med kristne symboler og gjort det sakralt.

Opprinnelsen til messehaglen er den antikke *casula* (hvilket betyr «lite hus» eller «telt» — så stor var den!), et plagg som var skåret i sirkelform, nesten fotsidt og med en enkelt åpning i sentrum for hodet. Først i det 11. århundre får det en ny utforming — den «gotiske» messehagel, som nok bevarer den folderike fylde, men viker opp over armene. I det 16. århundre blir den igjen beskåret og «strammet», og fra nå av er det som om den «skrumper inn» både hva snitt og stoff angår — helt frem til den avart fra det 18. og 19. århundre vi ennå trekkes med i mange av våre kirker: Et fiolinformet, flatt, stivt og foldeløst skulderklede, mer eller mindre (i forrige århundre helst *mindre!*) smakfullt dekorert med kors og tegninger i applikert sølv- og gulltråd, eller stoff i varierte farver.

Tre ulike tankemotiver ligger altså bak messehaglen bruk: Det første er sansen for den fest og høytid som gudstjenesten skal bringe frem i våre sinn, og som fordrer at vi kler oss derefter. Det andre er sansen for at *skjønnheten* — den kunstneriske utforming av skaperverkets stoffer og farver — kan tjene vår hyldest og lovsang til Skaperen. Og det tredje — og siste — er følelsen av

Det ser ut som en tanke, men er bare et lykkelig sammentreff, dersom vi ikke her ser Guds uttrykkelige forsyn: Om et par dager — den 6. mai — finner helgenkåringen av den første representant for blandingen av den hvite og den sorte rase sted i Rom. Den salige Martin de

Porres, en peruviansk dominikanerlegbror som etter et oppofrende liv i tjeneste og bønn døde den 3. november 1639, var mulatt. Kirkens svar til rasehaterne er ikke bare noe vi leser i dagens aviser. Det står skrevet både i historiens og i Evighetens annaler. **HRM**

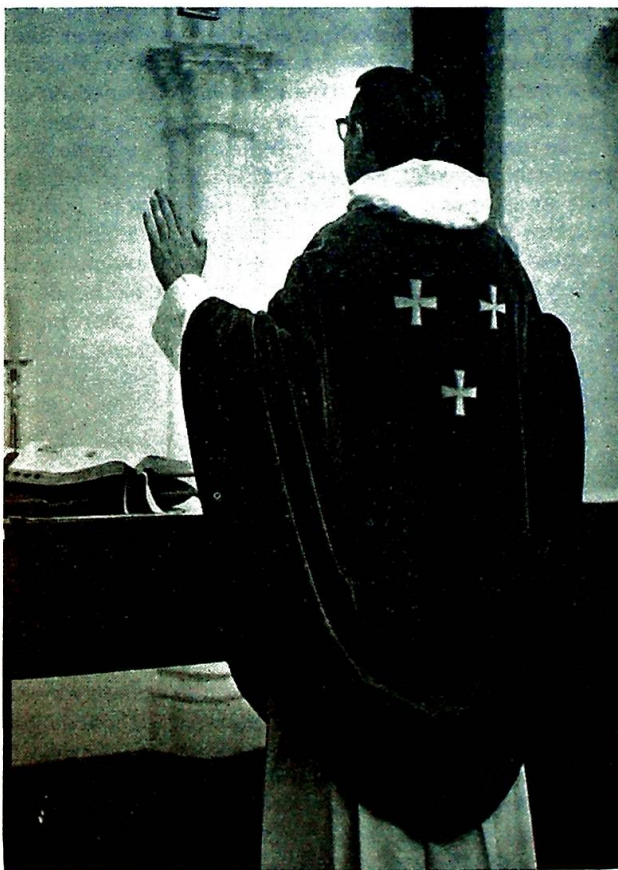
NYE ØYNE

avstand mellom det profane og det sakrale: Presten «legger av» det hverdagslige og ordinære, og ikler seg en funksjon som er langt større og verdigere enn noe hans person har dekning for, ganske særlig når han i Kristi sted gjentar Kristi ord: «Dette er mitt legeme — dette er mitt blod.»

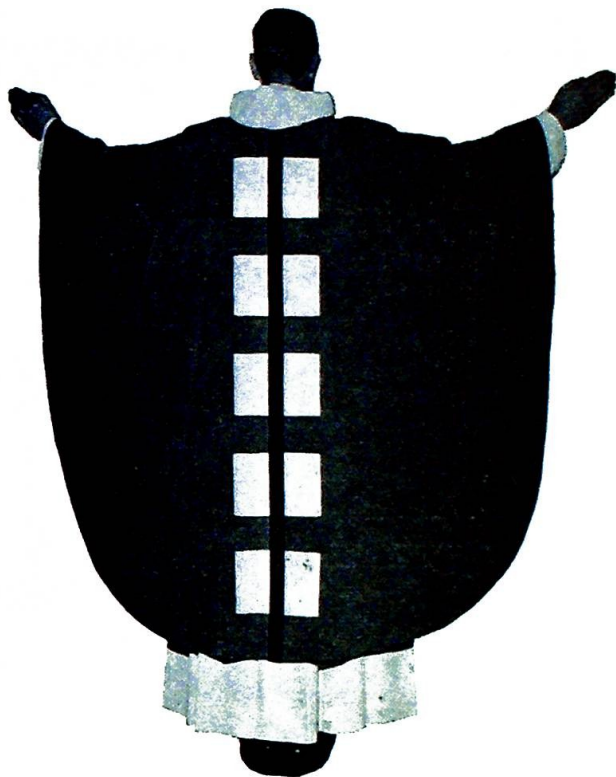
Presten er — som konger, dommere, borgermestere og andre personer vi kler i uniformer og særlige klær, bare syndige og skrøpelige mennesker som oss andre. Derfor «de-personaliserer» vi dem når de skal synliggjøre og meddele dette som de er bærere av, og som er så langt større enn dem: Guds kjærlighet, Nasjonen, Rettferdigheten, Almenvellet. Det er både klokt og barmhjertig, og det fritar dem ikke for også personlig å løfte sitt kall og sitt embede med troskap og verdighet.

EN FORNYELSE

Ved nærmere eftersyn finner vi nesten alltid en viss overensstemmelse mellom på den ene side livskraften og ektheten i det kristne liv og på den annen side kvaliteten i kirkekunsten, innenfor et gitt tidsrom. For så vidt er det betegnende at fornyelsen i den katolske kirkes indre åndelige liv, dens sterke gjenopplevelse i vår tid av kristentroens kilder, ledsages av en fornyelse i kirkekunsten. Den kommer også det liturgiske liv til gode. I større grad enn vi kan erfare det i vårt vesle miljø,

De tre korsene i ulike farver er av filt, applikert på et stoff av fløyel.

Messehagl til de «grønne» søndager, med sort ryggband og hvite stoff-felter.

forteller også de liturgiske klær rundt om i Europas kirker sitt, om en tro som søker nye uttrykk — i kontakt og i spenning med den virkelighet som idag er vår.

For en tid siden avla københavner-journalisten Inger Lauridsen et besøk i dominikanernes Sct. Andreas-sogn i Ordrup, en villaby nord for den danske hovedstaden. Der har prioren, pater Martin Drouzy, som er noe av en ekspert på moderne kirkekunst og kirke-arkitektur, lagt vinn på å fornye ornamentene med enkle midler, men ut fra en moderne farve- og formsans. Inger Lauridsens oppdagelser i sakristiets parament-skap er såvidt interessant lesning at de — sammen med fotos — kanskje kan gi impulser til en «skaprydning» også i noen av våre egne sogn — katolske som ikke-katolske.

Det første som slår henne, er den uhemmede *farvegleden* — en sunn reaksjon mot den tilstøvede kjedsommelighet i hvilken de oss nærmest foregående slektledd ofte yndet å kle Kirkens liv. Og ellers er hennes refleksjoner så preget av kvinnelig innsikt og stoff-kunnen, at en mannlig redaksjon nok gjør klokest i å la henne selv føre ordet — på originalsproget!

SARI OG STRANDDRAKT

«Der er en dybrød messehagel i svær silke med en brømme ned gjennom ryggen af hvitt stof med sort mønster af fisk og strandkaller. Pater Drouzy har funnet det i et stofmagasin i afdelingen for stranddragter! Der er en dyviolet i et java-agtigt stof med et geometrisk trækkestings-broderi i gråt og lysegrønt i en smal bane ned over ryggen. Der er en, syet til de store højtidsdage i hvidt japansk shantung med en bane i et mildt rødt-gult-blåt blomstermønster. Den er sendt fra Østen til en af sognets damer — som sari og omsyet til sit nuværende brugt af en håndarbejdskyndig Sankt Josef-søster og en dame fra sognet. Der er en anden violet messe-

Dekorasjonen var tenkt til en stranddrakt, men tjener som oldkirkelig symbol!

hagel i svær silke — med foer i det mest inciterende lysegule silkepoplin, man kan se for sine øjne.

— Gult — i bods-tiden?

— Ser De ikke symbolet? Boden er violet — som liturgisk farve. Men boden, set indvendig fra, er glæde og lys!

Der er een med små, applikerede filtkors i et samspill mellem brunt, violet og okseblods-rødt. Een med en livlig bord af silkeagramaner nakken rundt. En tredie violet med en sort-kantet, blodrød fløjsbane — og altid spiller forets farve med i helheden som et vigtigt led. Men i dem alle er den regel konsekvent gennemført, at messehagelen når ubrudt fra halslinning til håndledd i stedet for at ligge ærmeløs ned over personen som et slag.

Dermed er messehagelen ført tilbage til sin oprindelige form, forklarer pater Drouzy: en kappe — en prak-

tisk beklædningsgenstand og langt mere føjelig og levende under præstens bevægelser end de ældre og stivere, hvor sølv- og gultråds-frynser ofte var med i billedet.

— Bag denne paramenternes revolution, som den i øjeblikket ytrer sig over landene, siger pater Drouzy, ligger een og samme tanke: Man kan godt være trofast imod traditionen uden at føle sig betingelsesløst bundet til fortiden. For også i traditionen selv er der udvikling. Man skal for eksempel ikke føle sig tvunget til at anvende ganske særlige stoffer til paramenterne, fordi det gennem tiderne har været skik at bruge netop disse stoffer — fordi de om jeg så må sige har en kirkelig karakter i sig selv. Spørgsmålet er ikke, om et stof er kirkeligt nok til at anvendes ved gudstjenesten, men om det er smukt og lødigt nok til at helliges ved at indvies til Gud. Derfor behøver man aldrig at gå af vejen for stoffer, som er vævet til profant brug. Man udvælger sig blot det bedste og skønneste af, hvad menneskehænder har frembragt. Stranddragtstoffet med sit fiskemønster er valgt, fordi fiskene bliver eet med oldkirkens symbol på kristendommen i det øjeblik, det anvendes på et parament. Og stoffet til denne violette messehagel er skænket os af en af sognets damer, som havde købt det til en selskabskjole — se, hvilket vidunderligt tekstil: tætvet, svær, mat silke. Den er efter min opfattelse en betydeligt værdigere ramme om præstens alterhandling end de billige blanksilkestoffer, man undertiden har brugt. Det er stoffer, der bærer sig dårligt og virker trøtte og livløse, og vi opdager gang på gang, at vi i det lange løb kommer billigere til et slutresultat, når vi vælger stofferne ukonvensjonelt, selv formgiver paramenterne og får dem syet hos de sagkyndige søstre og damer indenfor sognet, end hvis vi går traditionelt til værks og får dem indkøbt andetsteds.

Formgivningen er en vigtig faktor. Folderne i messehagelen falder vidt forskelligt alt efter, om den er skåret i en skuldervinkel på 180 grader, 120 eller 90. På kirkeårets største højtider benyttes messehageler med de dybe og rige folder, som den stumpe 180 graders vinkel danner. Ved andre og mindre lejligheder bruges de andre to konstruktioner. 90 graders vinklen giver messehagelen et helt andet præg: med lodrette folder, som man ofte genkender på oldkirkelige skulpturer af kirkefædrene. Men enten man bruger den ene eller den anden løsning, er det en vigtig ting, at den kunstnerisk skabende fantasi får lov at spille med. Intet i skriften taler imod at bringe denne fornyede rigdom ind i Kirkens skønhed. Det er kun endnu en måde at lovprise Gud på: Gud, som er skønhed . . .»

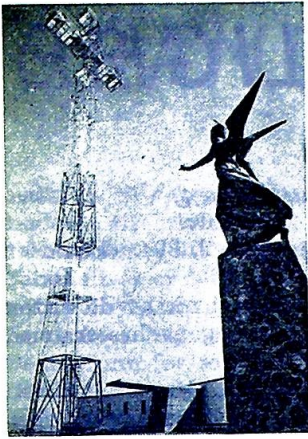
«Mennesker som virkelig lever i liturgien, vil lære at kroppens bevægelser, handlinger og de gjenstander en gjør bruk av, alle er bærere av en mening, en betydning, av den største viktighet for oss. De kan meddele en sannhet sterkere og mer overbevisende enn noen av våre ord makter det.»

(Romano Guardini.)

EN FØDSELSDAGSHILSEN

Den 28. mars i år feiret Josef kardinal Mindszenty, den ungarske kirkes primas, sin 70-årsdag, temmelig glemt av verdensopinionen, der han nå på sjetten år sitter internert i den amerikanske ambassade i Budapest, med kommunistenes vepnede politi ventende utenfor dag og natt.

På forslag fra en av legene ved St. Josefs hospital i Kristiansand, som selv ikke er katolikk, dr. J o h s. B l i x, sendte byens katolske menighet kardinalen dette telegrammet: «Vi gratulerer Dem med dagen. La oss be for hverandre.»

VATIKANETS RADIO

Ukentlig sending på norsk hver søndag kl. 21.30—21.45 på bølgelengdene: 22,5 m — 31,10 m og 196 m. Nyheter fra Pavestolen og den katolske verden.

KIRKEDAG I STABEKK

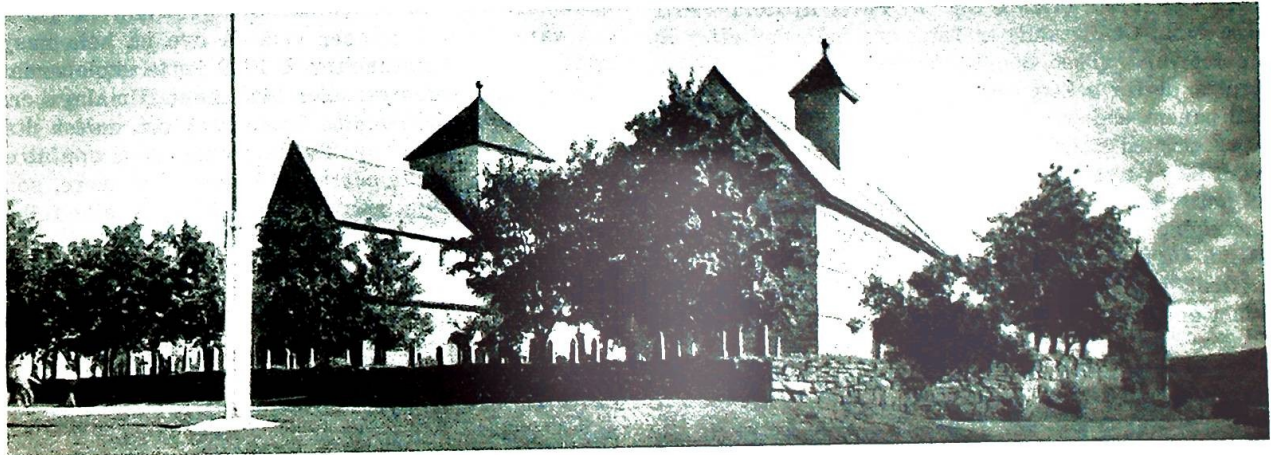
Tredje året på rad arrangerer menigheten til Maria-kirken på Stabekk en kirkedag søndag 20. mai, i tilknytning til høymessen kl. 10.40 og utover til kl. 15. Der bys på Kirkekonsert (orgel, violin og vokalsolist), og i møtesalen er der «kunstnerisk» — biter av både opera, Bjørnson—Grieg's «Bergljot» og klavermusikk. Dessuten er der kirkekaffe, forfriskninger og lynlotteri.

over til-

- det tennes ikke maken !

MAISTEVNE PÅ HADELAND

Søsterkirkene på Gran på Hadeland, der det blir andakt for stevnedeltagerne.

I likhet med de stevner som St. Olavs Forbund tidligere har arrangert, vil der søndag 27. mai bli holdt et stevne på Thingelstad på Hadeland. Hans Høyerverdighet Biskopen vil forrette messen, der blir tale av Legmannsrådets formann dosent Daniel Haakonsen og foredrag om traktens katolske minner ved malermester Stein Mathiesen. Etter formiddagsmat reiser deltagerne til Granvolden, der det vil bli andakt i en av de kjente gamle «søsterkirkene».

Busser vil avgå fra St. Olavs kirke kl. 9 og være fremme ca. kl. 11. Prisen blir kr. 12 pr. deltager, tur-retur. En kan tegne seg på St. Josephs Institutt, i St. Olav Bokhandel og hos prestene i St. Hallvard og St. Dominikus kirker. St. Josefsforeningen, som står for det praktiske arrangement, håper på bred oppslutning om tiltaket.

Det var ikke minst krigens behov som utviklet teknikken til å beherske de store hastigheter. Det står til oss kristne å anvende denne teknikk i nestekjærlighetens og fredens gjøremål.

Den franske biskopen Jean Rodhain er generalsekretær for Secours Catholique — Caritas-arbeidet i hans hjemland — og medlem av Kirkemøtets forberedende kommisjon for legmannsapostolatet. I denne artikkelen skriver han noen poengterte ord om nestekjærlighetens vilkår i vår moderne tid.

Hvordan reiste erkebiskopen av Paris til Rom for knapt hundre år siden, da han deltok i det første Vatikan-konsilet? Det første direkte tog fra Paris til Rom kjørte gjennom Mont-Cenis-tunnelen først tre måneder etter at kirkemøtet var oppløst, den 16. oktober 1871. Erkebiskopen brukte derfor seksten og en halv time bare for å nå frem til banens endepunkt i Frankrike. Derfra måtte han over passet med vogn i snestorm. På den andre siden fant han så et nytt tog. Men i Torino var han så trett at han måtte hvile seg, og det var først etter elleve dager at han nådde frem til Rom. Hans efterfølger kommer idag til å bruke knapt hundre minutter med Caravelle for å tilbakelegge den samme strekning, når kirkemøtet blir åpnet om noen måneder.

På veien til Rom måtte alle biskoper overskride en grense som vi idag helt har glemt: pavestatens grense. Den ble nemlig utvisket av italienerne like etter det første Vatikan-konsilet. Før første gang siden Karl den Store får vi altså i år oppleve et kirkemøte ledet av en pave som ikke samtidig er et verdslig statsoverhode. Det er ikke den eneste store forandringen fra det ene konsilet til det andre.

La oss her konsentrere oss om de forandringer som angår Kirkens karitative innsats, dens virke i nestekjærlighetens tjeneste. I og for seg forandrer jo kjærligheten seg ikke: den kommer endog til å bestå etter at denne verden er gått under. Men dens utøvelse overfor mennesket tilpasser seg de forskjellige sivilisasjoner. Siden det siste kirkemøte har det funnet sted vesentlige forandringer, som direkte angår denne nestekjærlighetens utøvelse. La oss se litt nærmere på dem.

MIN NESTE ER KOMMET NÆR

«Elsk din neste som deg selv» (Mt. 2, 39). «Hvem er da min neste?» (Lk. 10, 29).

Alle de biskoper som hadde deltatt i ett av de nitten tidligere kirkemøter hadde benyttet seg av hester, med eller uten kjøredøning.

Men i år, for første gang, vil ingen biskop bruke hest. Alle kommer de til å reise med en fart av hundre eller ni hundre kilometer i timen, alt etter som de bruker tog eller Boeing. Dette markerer et brudd med all tidligere praksis. Og kom ikke og si at dette med hesten ikke spiller noen vesentlig rolle: hvis nemlig erkebiskopen av Dakar bruker fire timer fra sitt bispesete til Rom, betyr det jo at Afrika er kommet nær, at afrikaneren enda virkeligere er blitt «min neste». I Guds øyne har han alltid vært det: nu blir han det også for mine sanseorganer, og det forandrer faktisk hele spørsmålet om nestekjærlighetens praktiske følger.

På Jesu tid står den barmhjertige Samaritan bare tre og en halv meter fra den sårede på veien til Jeriko: han står nær, han er den andres neste. Likeledes er den fattige Lasarus den rike manns neste, han som ligger på terskelen til den andres hus.

I 1962 er selv mannen på den andre siden av jordkloden min neste, det er nytt.

Men det er ikke alt. Også en annen dimensjon har nylig gjennomgått en forandring: min neste er ikke lenger en ener, men snarere et helt kollektiv.

Den «neste» som apostlene ble stilt overfor var snart en vanfør, snart en blindfødt, dvs. så å si alltid et enkelt individ. En eneste gang er det en mengde som blir gjenstand for Jesu medlidenhet.

I våre dager begynner vi å få øye på hele nasjoners nød, ut over den enkeltes. I 1869 lærte skolebarna hvor lang Gangesfloden er, eller hvor høyt Himalaya er. Men i 1962 lærer det samme barn også om sulten i India. Takket være radio og TV begynner vi å oppfatte hele nasjoner med millioner av individer som nære, som vår «neste». Skriftens ord: «Lovpris Herren, alle folkeslag» har fått en helt ny mening for den bonden som kanskje aldri har vært borte fra sin gård, men som eier et TV-apparat.

Vi kristne — og våre biskoper — som har mottatt disse nye kunnskaper og som idag fornemmer på en helt ny måte hvor nær alle våre brødre står oss, har dermed også fått et helt nytt ansvar, på terskelen til kirkemøtet anno 1962.

KJÆRLIGHET OG EFFEKTIVITET

En hjelpeaksjon idag ligner ikke en hjelpeaksjon i 1869. Den foregår på en helt annen måte og med langt større hurtighet og effektivitet.

Idag kan jeg for å hjelpe de katastroferammede i Chile sende en telegrafisk sjekk, som i løpet av et døgn står til Caritas Chile's disposisjon. Dette er den moderne hastighet.

I Ouargla midt i Sahara har jeg sett mer enn 1 200 meter dype brønner, som er ment å kunne gi vann i

FORANDRET SEG?

massevis til ørkenoasene. Det er nok et eksempel på den moderne effektivitet.

Pasientene blir idag pleiet på trygdekassens regning. Familielivet er blitt gjenstand for en helt ny lovgivning med hensyn til trygder, og enhver av oss bærer sin del av omkostningene som arbeidsgiver eller arbeidstager. Denne form for sosial trygghet var jo helt ukjent på det første Vatikankonsils tid. Og det griper sterkt inn såvel i min nestes behov som i mine forpliktelser overfor ham.

Forbindelser er blitt knyttet mellom hjelpens tropper over hele verden, og angår idag samtlige sider ved den karitative virksomhet.

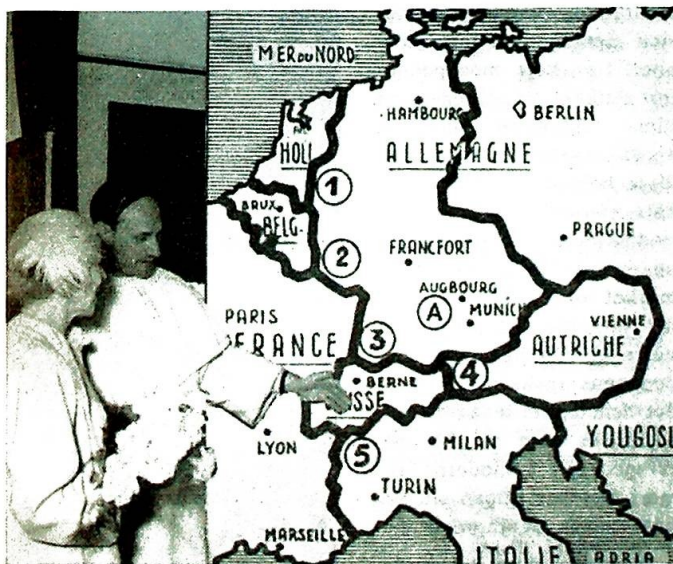
Siden 1945 ville millioner av *displaced persons* være redusert til lik ingen idag ville huske, dersom ikke de internasjonale organisasjoner i FN's regi hadde sørget for å skaffe dem bolig, mat, medisinsk assistanse og hjelp til å starte på nytt. Det er vi skatteyttere i alle land på denne side av jernteppet som finansierer denne veldige operasjon, et foretagende som forresten ennå ikke er avsluttet. For første gang i historien blir en slik kjærlighetsgjerning organisert i verdensmålestokk. Dette er også nytt.

Ny er også den metode som Kirken benytter seg av i denne nye situasjon.

I 1888 ga pave Leo XIII Kardinal Lavigerie i oppdrag å samle penger og frivillige medhjelpere til kampen mot slaveriet.

I 1962 henvender ikke Vatikanet seg til noen kardinal for å bekjempe et annet onde, nemlig sulten. Nei, det er F. A. O. — FN's «mat-ministerium» — Johannes XXIII hilser som «den moderne form for eldre tiders barmhjertighetsgjerninger». Kirken regner med denne nye utbygning av institusjoner som ikke eksisterte for hundre år siden.

Den nestekjærlighet som opererer på det lokale plan, og tar seg av flyktingen, pasienten, den nødlidende, har ikke lenger lov til å overse disse veldige internasjonale strukturer.

Vår neste er ikke lenger fjern — her viser pater Pire den belgiske dronning sitt «hjerternes Europa».

MENNESKET ER DET SAMME

Disse både iøynefallende og dyptpøyende forandringer må ikke få oss til å glemme det som ikke forandrer seg i nestekjærlighetens utøvelse.

For det første: Den som kjærligheten er rettet mot. Mennesket forblir det samme gjennom århundrene.

En blind er i 1962, selv om han får bidrag og moderasjon på jernbanen, fremdeles en blind, som er berøvet mangfoldige gleder og dermed i særlig grad trenger vår kjærlighet og omsorg.

Den som ligger for døden i 1962, er fremdeles, selv om han blir pleiet gratis med moderne legemidler, en døende som i timevis kjemper ensom med døden og står foran dommen over sitt liv. Hans dødsangst er den samme som i det 13. eller det 3. århundre. Vi plikter å hjelpe ham like meget som i gamle dager. Der er ingenting forandret.

En teknokrat i toppstilling nyter i 1962 all mulig komfort og har stor suksess i livet. Hvis hans kone svikter ham, eller hvis hans sønn skuffer ham dypt, lider han imidlertid nøyaktig på samme måte som en mann i oldtiden, og hans viten om atomene endrer ikke det faktum at et varmt vennskap er den form for nestekjærlighet som han trenger til.

En hvilken som helst kristen idag, hvis han er oppriktig, vil måtte innrømme at han er utsatt for de samme fristelser som menneskene alltid har kjent.

Ingen teknikk, ingen ny sivilisasjon har kunnet forandre denne side av problemet: Kjærligheten beholder hele sin aktualitet, så lenge som de sår arvesynden har tilføyet den menneskelige natur, beholder sin.

Vi glemmer ikke disse uforanderlige størrelser som henger sammen med skapningens forhold til Skaperen. Men alle de andre faktorer er forandret. Og forandringene er større i de siste hundre år enn de hadde vært på to tusen år.

For den som forsøker å utøve nestekjærlighet har situasjonen forandret seg mere mellom det først og det annet Vatikankonsil enn fra det aller første kirkemøte til 1870.

Er det sant at vi er vitner til en betydelig «mutasjon», et stort «sprang», i vår sivilisasjons utvikling? At vi er i ferd med å «forlate steinalderen?»

Vi behøver kanskje ikke å se så langt bakover i tiden for å forstå, at de som er ansvarlige for kjærlighetens utøvelse i våre dager, må pusse sine briller grundig før de legger frem sine planer.

Kjærligheten kan ikke behandles som en dress som en syr om, for å få den til å passe, som den vinterfrakken moren bringer til skredderen fordi gutten hennes har vokset i løpet av sommeren.

Kjærligheten «tilpasses» nemlig ikke som en dress. Den må løpe foran, være rettet mot fremtiden. Kjærligheten, den er en ild, en flamme som viser oss veien, samtidig som den opplyser den for oss.

Er tiden nå ikke snart inne for en «vekkelse» av kjærligheten, en jet-vekkelse? En vekkelse så profetisk, at også atomalderens mennesker i sin tur retter seg etter og lar seg lede av denne Kjærlighet som viser dem veien?

BLIKK på TIDEN

SEG SELV NÆRMEST

■ Enhver er seg selv nærmest, heter det jo. Ordhellet faller oss i tankene over en leder i «Arbeiderbladet» (12. april), der regjeringsorganet tar stilling til at en ledende jugoslavisk marxist, Milovan Djilas, er blitt fengslet, simpelthen fordi han utgir sine memoarer. «Arrestasjonen av Djilas virker helt uforståelig for oss,» skriver bladet. «Vi trodde ikke det var satt så trange grenser for ytringsfriheten i Jugoslavia. Vi trodde regimet hadde en så solid forankring i folket at en avvikende røst kunne høres.»

Det ser ut som om det er først fengslingen av en *meningsfelle* som får de påfallende jugoslavisk-vennlige venstrekretsene i Norge til å ta mål av et diktatur som har sine meget mørke og blodige sider. Den uavbrutte *religionsforfølgelse* som har foregått siden Tito kom til makten har stort sett bare møtt distré kjedsomhet på det hold. Ikke bare en kynisk rettskomedie som Stepinac-saken, men de stadige overgrep mot trosfriheten i Jugoslavia har vakt lite eller ingen interesse i disse kretsene — etterhvert utvikler vi også her hjemme motstandsdyktige eksemplarer av dette vesen fra den politiske jungels fauna: Den hårdhuede demokrat.

Tito står — hva religionsforfølgelser angår — ikke tilbake for Moskva. Han er til og med uoriginal: Også i Jugoslavia er biskoper fengslet for «valutasvindler» og «spionasje», anklager som i norsk presse som regel mister gåseøyne! I en gammel kristen befolkning, der kommunistene er et fåtall, ateistene kanskje 2 %, sendte regjeringen nylig ut et dekrét som avskaffet skolens religionsundervisning i følgende ordelag:

«Med det formål for øye å nedbryte overtro, religion og mystisisme, er det vår plikt å forklare barna i skolene at religionen er en foreldet innstilling som en bare møter hos en primitiv og utviklet menneskehet, og hvis mål det er å gjøre det mulig for de besittende klasser å herske over andre folkeslag og over de øvrige samfunnsklasser. Derfor må religionsundervisningen — ut fra vår oppfatning av det sosialistiske samfunn — vike plassen for en oppdragelse til kjærlighet til vårt sosialistiske fedreland og til hengivenhet for hæren, partiet, landets styre og dets ledere.»

Kirkens skoler, institusjoner, publikasjoner tynes i Jugoslavia med hård hånd, og 200 prester sitter fengslet. Regjeringen støtter med den andre hånden en liten gruppe «samarbeidsvillige» kristne. Vi synes ærlig talt det burde minne dem om noe, alle de nordmenn som er over 40 år. Og kanskje legge et gram reservert kulde inn i all festival-forbrødringen.

UNDERGANGSSTEMNING?

■ Nylig var det 50 år siden «Titanic»s undergang — den største skipskatastrofe i moderne tid. I København har Studenteforeningen — tilsvarende vårt Studentersamfund — hatt den noe aparte idé å lage en «Titanic-aften», hvilket ikke har funnet sted uten kommentarer. Noen — blant andre den skarpskoddede redaktøren av dagbladet «Information», Børge Outze — har her sett et typisk utslag av den undergangsstemning som angivelig preger visse oversiviliserte, intellektuelle storbymiljøer i det frie Vesten, ikke minst hos den yngre akademiske generasjon. «Det er jo så moderne, næsten mondænt, at gebærde sig, som var man en af de fortable under syndfloden,» skriver han, «men der er idag brug for andet end at lade skægget stå

og talen dreje sig om død, forkrænkelighed og forkrøbling. Gid studenterne må gå fra undergangs-stemningsaftenen ud i det kølige forår med optimismen i behold — med dette «Trods alt!» i sig, der er den nødvendigste ballast i tilværelsen.»

I sin tur kommenterer det velredigerte «Kristeligt Dagblad» (6. april) saken på lederplass, med noen refleksjoner som har en ganske bred gyldighet for stemninger vi også kjenner her hjemme:

«Arrangementet i Studenteforeningen er karakteristisk — og ikke bare for den akademiske ungdoms oppfattelse. Det er et uttrykk for en såre udbredt stemning i det vesterlandske «Aftenland». Tingene er blevet så store, vi så små. Hvem kan fatte alt det, der sker i rummet? Hvem kan forstå de problemer, der hober sig op på statsmændenes skriveborde? En kendt højskolemand har sagt, at der er en usynlig overskrift over al engelsk samfundsdebat i disse år — nemlig ordene: *Det uundgælige*. Fremskridtstroen er død i Vesteuropa.

Tværtimod er de fleste bange for de kræfter, vi selv har sluppet løs. Vi aner, at den mand havde ret, der sagde, at med atomkraftens frigørelse er alt blevet anderledes, kun ikke den menneskelige natur. Og den tror de færreste på i dag kun er god. Dertil farver røgen fra Hitlers gaskamre billedet for sterkt.

Det er ikke mærkeligt, at troen på i morgen er forsvundet i Vesteuropa, og at oppgøret med forrige århundredes tillid til menneskets muligheter er sat ind på snart sagt alle områder, teologisk, filosofisk, litterært.

På sin vis er der noget forjættende heri, fordi det syn, der ikke sætter mennesket og dets egen kraft i højsædet, er sandere. Når nogen siger, at tiden er religiøs, er det heller ikke forkert, fordi al religiøsitet må begynde med en menneskelig afmagtsfølelse. Men religiøsitet er som bekendt ikke det samme som kristendom.

Og så er der alligevel noget meget urovækkende i tidens undergangsstemning. Den undergraver *ansvaret*. Hvis ingen kan gøre noget, kan alle gøre alt. Hvis de fleste på forhånd giver op og erklærer, at der er nogle uungæelige kræfter i tilværelsen, og at vi ikke evner at ændre verdens gang, drives vi blindt mod katastrofen. Demokratierne undergraves, så sant de hviler på den enkelte borgers engagement, skolens arbejde undermineres — hvortil og hvorfor skal man opdrage, det vil sige drage op, hvis det hele alligevel er håbløst?

Det er bl. a. af denne grund, det er så betænkeligt, at Tidehvervsbevægelsen har inficeret den danske kirke og nu i øjeblikket trænger frem i den grundtvigske højskole. Hvis man ikke tror på gudsbilledet i mennesket, er der ikke meget at tale til. Hvordan var det, Grundtvig sang: Muldjord i bryst, ser den Høje med lyst.»

MØRKETS GJERNINGER

■ Forfatteren Terje Stigen er en mann som, både muntlig og skriftlig, kan gi sine meninger en form som biter. I en kort, men poengtert artikkel om «Ungdom og film» («Morgenbladet» 10. april) reflekterer han over disse bokstavelig talt «mørkets gjerninger» som finner sted i kinosalene — der voksnemennesker beskyttet av mørket ofte hengir seg til det infantile, eller det som verre er. Og hva med ungdommens reaksjoner over det banale, det makabre, det sadistiske som så ofte påtvinger seg i moderne filmer? Det har Stigen sin velbegrunnede mening om:

«Jeg tror ikke de er plaget av noen synderlig skamfølelse ved å være vidne til

det makabre og det banale. Deres livsappetitt er så meget større, de er ikke hemmet av konvensjoner, de fordøyer gladelig både råskapet og det banale. Deres opphisselse er av en blankere og mer redelig art, men så meget farligere, fordi de ikke kan la være å identifisere seg med det de ser. — Når man slutter med å identifisere seg, da er man blitt voksen, da kommer skamfølelsen.

Jeg tror ikke noen ungdom blir kriminell, fordi han ser harde filmer. Anleggene har vi vel alle sammen, mer eller mindre, film eller ikke film. Jeg gad se den som ikke en eller annen gang i de vanskelige årene har vært på nipet til noe som meget lett kunne ende i katastrofe. Det burde man erindre seg når man er blitt byråsejer og snille gutter.

Derimot tror jeg han kan lære seg et fristende håndverk ved å se hardkokte filmer. Det er risikoen ved å identifisere seg hemningsløst. Og hvis han så dertil kommer fra et miljø hvor man ikke skjeler tydelig mellom galt og rett, da skal det såre lite til. Da kan en gangsterfilm være utløseren, likesom *tilstedeværelsen* av en pistol kan bli foranledningen til at en drosjesjåfør blir skutt.

Forøvrig kan jeg ikke skjønne at ungdomskriminaliteten kan utløse sånn tennerskjærende affekt, all den stund vi sitter ganske kjølig og betrakter de voksne kriminelle som hvert øyeblikk kan styrte hele jordkloden i ulykke.

De voksne kriminelle? — Ja, det er ærgjerrige generaler, forfengelige statsmenn, kyniske vitenskapsmenn. Slike voksne kriminelle har aldri tenkt seg særlig lenge på å slå til — det skal ikke mer enn et ørlite nederlag i prestisje til.

Og prestisje, det er noe som hører den voksne alder til. Den melder seg når ungdommen og forvillelsen er forbi, når identifiseringens tid er forbi. Den er jordens gift.»

AMATØR-MYSTIKERE

■ Livsformen i Vesten røber mangelsykdommer når det gjelder ro, eftertanke, fordypelse — vi er omgitt av mennesker som lider under jaget uten å kunne gjøre seg fri fra det. «Adspredelsen fornøyer oss — og fører oss stille i døden» — Pascal's berømte ord kunne skrives som et motto for hele det tyvende århundres pyrrhos-seier over slitet: Også fritiden er blitt jag, og «problem».

Det ville være underlig om ikke savnet av et indre, åndelig liv frembød en jaktmark for alleslags mirakelkurer og sjelelige kvakksalvere. I «Dagbladet» (30. mars) får en inntrykk av å støte på en av dem. En indisk «yogi» som visst har et vagt forhold til den store indiske tradisjon, Maharishi Mahesh, har — gjennom norske mellommenn — startet et kursus i «Yoga for jetalderen» i Oslo. Det berettes at vel 80 personer har meldt seg, og i stort alvor har lyttet til den orientering som medlemmer av «Norges Meditasjonsforbund» (!) og den autoriserte meditasjonslærer Astrid Steinhaug ga de interesserte. «Indiske vitenskapsmenn og tenkere,» sa hun ifølge pressereferatet, «er kommet til at menneskeheten idag er kommet så langt (?) at man kan hoppe over de 7 vanskelige stadiene i yoga og gå rett på den høyeste form — matrayoga.»

Det ville være synd å si at dette, eller de øvrige bruddstykker av den indisk-norske visdom i lynkurs-utgave, virker særlig tillitvekkende — allerede denne idé om hurtige resultater i en åndssamling som blant annet skal frigjøre fra jaget, mangler sannelig ikke komikk. Løftene er heller ikke småskårne:

«Virkingene er vidunderlige. Uten noen materielle forsakelser, uten noen form for intellektuell anstrengelse, pustevøvelser eller innviklede benstillinger kommer lykketilstanden, og sammen med den legemlig avslapning, nedsatt stoffskifte, hvile for hjerte og hjerne. Gode impulser styrkes, handlekraften vokser. Kroppen blir etter sigende mer alkalisk, noe som skal ha en foryngende virkning.

Vitenskapelige bevis foreligger også, fra en dr. Wisløff som har drevet målinger av stoffskifte og andre fysiologiske prosesser under meditasjonen. Dessverre var ingen istand til å fortelle hvor denne dr. Wisløff arbeidet, eller hvor hans forskningsresultater var publisert, så det er vi avskåret fra å meddele videre.»

Selvom «Dagbladet» alltid har hatt vanskelig for å holde de forskjellige Wisløff-er fra hverandre, må en visst her gi den mistenksomme journalist rett:

«For ordet er dyrebart i mer enn en forstand. Det meddeles på et aftenkurs som varer gjennomsnittlig 6—7 timer, og kurset koster den nette sum av 2 pst. av årsinntekten! 50 pst. henter Maharishi Mahesh til sitt påtenkte seminar ved Ganges bredder, 50 pst. blir i landet. Men den fattige blir ingenlunde støtt bort, han får det hele gratis, ble det forsikret oss.

— — —
Maharishi Mahesh er yogi, hvilket Aschehoug definerer som følgende:

«Den ekte y. søker frigjørelse fra all ukrenkelighet, og opplevelse av Gud som en frelsesvei . . . For mange kan det bli en bekvem levevei . . .»

Potensielle meditanter hadde møtt fram — over 80 i tallet. Kanskje bar mange så store sinnets byrder at 2 pst. av årsinntekten syntes rimelig for et eneste magisk ord.

Tilgi en referent som forlot møtet med en til visshet grensende tvil om hvorvidt Maharishi er en ekte y.!»

Og så er der kanskje allikevel plass for et lite alvorlig P. S. til dette forsøket på å få trette Oslo-folk til å sitte ved Ganges' bredder: Hvorfor imøtekommer ikke oftere norske kristne dette utvilsomme behov for metodisk åndssamling, stillhet og meditasjon — et behov som stilles hverken på vekkesmøter, sommerleirer, menighetskurser eller stevner? Den veldige arv av trosverdier og sjelekunnskap som ligger i den kristne mystikk og meditasjon — hvorfor frigjøres og meddeles den ikke til søkende og nedslitte storbymennesker, gjennom den effektive metode vi kaller *retretter*? Mon ikke svaret på det spørsmålet peker inn mot det som mange halvt avkristnede hverdagsmennesker idag oppfatter som kirkens «svikt» — ikke helt uten grunn?

Frater Candidus.

Til Stiklestad

Mariakongregasjonen har lenge hatt planer om å samle en del Oslo-katolikker til pilgrimsferd til Stiklestad til Olsok i år, og ber oss meddele følgende nærmere detaljer:

Refererende til artikkel i St. Olav nr. 7 og annonse fra Stiklestad-komiteen i nr. 8, kan vi opplyse at ved et deltagerantall på minimum 25, oppnås 20 % på jernbanen, slik at jernbanebillett tur/retur Trondheim inklusive soveplass kommer på kr. 142.— Vi regner med avreise fredag 27. juli kl. 21 med ankomst Trondheim lørdag 28. juli kl. 7.15 og retur fra Trondheim søndag 29. juli med ankomst Oslo mandag 30. juli kl. 7.16. Turen kan altså gjøres på en weekend med lørdagsfri. Bennetts Reisebureau ordner for oss med overnatting og frokost i Trondheim lørdag og søndag morgen, i alminnelig prisklasse. Vi går ut fra at deltagerne vil ordne seg med måltider i Trondheim ellers lørdag slik det må passe dem. For søndag kan mat kjøpes på Stiklestad hele dagen. Buss går fra St. Olavs Kirke i Trondheim kl. 8 om morgenen og returnerer kl. 18 om ettermiddagen og koster kr. 16.— for voksne og kr. 8.— for barn. Billetten til det historiske skuespill på friluftsscenen koster kr. 3.— (dette er redusert pris for deltagerne i valfarten). «Spelet om heilag Olav» som skuespillet heter, er et ganske storslagent arrangement, med både profesjonelle skuespillere og bygdefolk som aktører. Trondheimskatolikkene pleier å overvære skuespillet hvert år og kan anbefale det på det varmeste.

Av hensyn til bestilling av busser til valfarten må Stiklestadkomiteen ha oppgitt det nøyaktige deltagerantall innen 15. juli. Hva jernbanereisen angår, og likeledes bestilling av hotell i Trondheim, må nok påmeldelsesfristen settes til 15. juni. Søknad om moderasjon

Sjeli syng i glede

over å kjenne Gud ved tru

Kor vel eg veit at denne kjelda vell,
Jamvel ved natt.

I løynd ligg hennar æve-kjelde. Lell,
Eg veit med visse kvarifrå ho vell,
Jamvel ved natt.

Ei hennar opphav (dét ho ikkje eig)
Eg veit. Men dét: Or ho alt opphav steig,
Jamvel ved natt.

Eg veit der er 'kje nokon ting så ven,
Og jord og himmel drikk seg sval av den,
Jamvel ved natt.

Av hennar dypter ingen mål kan ta,
Og ingen stader byd ho fram eit vad,
Jamvel ved natt.

Ho lyser med ein udøyvd klårleik som
Ei tryt. Or henne sjølve ljøset kom,
Jamvel ved natt.

Med velde fossar hennar straum så sæl.
Eg veit han vatnar himlar, folk og hel,
Jamvel ved natt.

Den straum som av den kjelda næring fær, —
Eg veit: I han ein allmakts-styrke er,
Jamvel ved natt.

Or straum og kjelde vell ein annan straum,
Men kvar av hine overgår hans flaum,
Jamvel ved natt.

Den æve-kjelda dølst i livsens brød
At ho med æve-livet kan oss fø,
Jamvel ved natt.

Om her er mørkt — ho kallar alle så:
Av dette vatnet kvar si nøgd må få!
For det er natt.

Den levand' kjelda som er meg så kjær,
I livsens brød mitt auga skode fær,
Jamvel ved natt.

må nemlig sendes inn i god tid. Dette er jo også midt i turistsesongen.

Vi er klar over at det blir en ganske dyr tur for en såvidt kort tid, men det ville være en glede for Maria-kongregasjonen om det kan lykkes å samle en del av dens medlemmer, deres familie og venner og ellers andre katolikker til en slik tur.

Interesserte kan henvende seg til prefekt i Mariakongregasjonen, fru Sonia Mortensen, Fagerborggt. 48 A IV. Telefon 69 18 86.

UTLANDET

RASESTRID I NEW ORLEANS

New Orleans har i den siste måneden vært i brennpunktet for den amerikanske opinion, og årsaken er den katolske erkebiskopens kamp mot raseskillet. I sine anstrengelser for å få gjennomført en effektiv integrering av negrene i det amerikanske samfunnet har Kennedy-administrasjonen jevnt over en god støtte i den katolske kirke. I Sydstatene, der kirken står relativt svakt tallmessig sett, har imidlertid raseskille vært en regel i de katolske som i de andre skolene. Og det er erkebiskop Rummels beslutning om fra høsten av å oppheve dette skillet, og gi sorte elever adgang til alle katolske skoler, som har satt sinnene i kok. Erkebiskop Rummel — som forøvrig er av tysk opprinnelse — har alt tidligere ved flere anledninger måttet sette hårdt mot hårdt overfor rasefanatikerne, således for et par år siden, da en «hvit» menighet nektet å motta sin nyutnevnte sorte sogneprest. Sognet ble den gang for en tid lagt under interdikt.

Nå har kampanjen mot erkebiskopens rasepolitikk nådd

*Blyvinduer
Glassmalerier*

til kirker og kapeller

~~~~~

G. A. LARSEN

ETABL. 1885

*kunst- og bygningsglassmester
Speilfabrikk*

NORDAHL BRUNS GATE 7, OSLO

nye høyder, og erkebiskopen har sett seg tvunget til å ekskommunisere tre ledere for motstanden mot integrasjon, etter å ha tildelt dem flere advarsler. Motstanderne hevder at erkebiskopens politikk fører kommunismen i vold, at erkebiskopen er et redskap for Satan, og viker ikke tilbake for meget konkrete trusler. Et eksempel på nivået hos den «rene rases» forkjempere er hva en av de ekskommuniserte, en lokal politisk størrelse, Mr. Leander Perez skriver:

«Dersom vi holder pengene våre unna kollektposene på søndagen, så skal de nok få merke hva vi mener. Stopp vanntilførselene deres, slutt å gi dem penger til å fø de fete magene deres. Er dette en uverdlig måte å snakke om biskoper på, så la meg minne Dem om at dette er ikke en verdig kamp heller...»

De fremste katolske tidsskriftene, som America og Commonweal, støtter selvfølgelig av all kraft opp om erkebiskopens beslutning. De er klar over at meget har vært forsømt av mer eller mindre plausible taktiske hensyn i fortiden, og Commonweal maner de kirkelige myndigheter til ikke å gi etter for presset, i en leder som samtidig får et videre sikte:

«Kirkens syn på raseskille og diskriminering kunne neppe være klarere. Som erkebiskop Rummel har sagt, er det «moralsk galt og syndig». Men det som har vært atskillig mindre klart, er i hvilken utstrekning Kirken i Sydstatene er villig til å omsette i praksis denne grunnleggende katolske doktrine. Det har ofte synes som om kirken ikke hadde det overbevisningens mot som trenges til å motstå et fiendtlig press — som om den satte sin

finansielle sikkerhet og sosiale posisjon høyere enn noe annet. Det er meget mulig at en slik anklage er urettferdig. Imidlertid, Kirken stiller seg alltid åpen for en slik anklage når der er en tydelig forskjell mellom dens prinsipper og dens praksis.

Nå burde erkebiskop Rummels avgjørelse bety meget for å berolige skeptikerne. Der kan være liten tvil om at motstanden vil bli voldsom. En del katolske legfolk har alt begynt å tale om å boikotte menighetsskolene. Andre har stilt i utsikt en aksjon ad lovens vei. Atter andre har blokkert boligen til erkebiskopens koadjutor. Kort sagt, det er liten grunn til å anta at avgjørelsen vil bli akseptert av godt hjerte, eller at ikke alle de gamle pressmidlene vil bli tatt i bruk igjen. Og resultatet av et press på menighetsskolene kunne meget vel vise seg katastrofalt.

Kan Kirken, stilt overfor disse tvangsmidlene, handle anderledes? Selvfølgelig. Den kan alltid hevde at dens første plikt er å overleve, at det er tilstrekkelig å bevare troens skatt og å sørge for ungdommens oppdragelse. Men dette er da en trangsynt og nedverdiggende oppfatning av kirken! en oppfatning som er villig til å ofre kirkens vidnesbyrd i verden for at den skal bli akseptert i samfunnet, for en rent passiv, rent fysisk eksistens. Og der-til kommer at man meget vel kan tvile på at den minste motstands vei tjener endog kirkens timelige velferd. Kirken i Sydstatene er et godt eksempel: Opprøret hos mange legfolk og prester mot sine biskoper der nede har sine røtter i tidligere generasjoners nøling i dette spørsmålet.»

SOVJETUNIONEN

Observatører til konsilet?

I et intervju med KNA nylig uttalte erkebiskop Nikodim, lederen for Moskva-patriarkatets kontor for forbindelser med utlandet, at man muligens kunne tenke seg å sende observatører til det forestående Vatikankonsil, dersom man ble innbudt til det. Forutsetningen måtte imidlertid være at intet måtte skje på konsilet som kunne være rettet mot den ortodokse kirke eller mot Russland. Erkebiskopen kunne også fortelle at Moskva herefter ville ha en fast representant ved Verdenskirkerådet i Geneve, en representant som alltid skulle ha rang av biskop. Foreløbig skjøtter imidlertid erkeprest Borovoj denne stillingen. (KNA).

SPANIA

Biskopelig støtte til arbeiderne.

I den senere tid har det brutt ut streiker flere steder i Spania, med det formål å oppnå en minimumslønn på 100 pesetas om dagen. Streikene ble støttet av Katolsk Aksjon, men også av flere av biskopene, som i skarpe ordelag har tatt til orde mot den skrikende sosiale urettferdighet som fremdeles hersker; det gjelder bl. a. biskopene av Bilbao, Malaga og erkebiskopen av Se-

DRAMMEN

GUSTAV BØHM & SØN A/S

Bakeri og Konditori

Drammen

PILGRIMSFERD

Til Stiklestad søndag 29. juli 1962. Buss fra St. Olavs kirke, Trondheim kl. 8. Høymesse på Stiklestad kl. 11. Skuespill om Hellig Olav på friluftsscenen kl. 15. Tilbakereise kl. 18.

Henvendelse til Stiklestadkomitéen, Prinsensgt. 2 a 2, Trondheim, for påmelding og nærmere opplysning.

DRAMMEN

FRANTZ HEGG

Grønnsaker og frukt
jager sykdom på flukt.

Øvre Torvgt.

Tlf. 83 24 62

Drammens malerforretning

Tlf. 83 39 16 - 83 33 32

Inneh. Asbjørn Gundersen

GUSTAV THIELEMANN

Pølse- og hermetikkfabrikk

Tlf. 83 41 84 - DRAMMEN

TYRILYS

^{A/S} TYRI
FABRIKKER

Drammen

Har også landets eneste bivokspresseri

villa. Denne siste, kardinal *Bueno y Monreal*, erklærer i sitt fastehyrdebrev at det kapitalistiske system som hersker i Spania står i skarp motstrid til kirkens sosiallære. Det kan ikke på noen måte rettferdiggjøres, skriver kardinalen, at kapitalen hopes opp på enkelte privilegertes hender, mens millioner av spaniere ikke eier annet enn en arbeidskraft, som dertil blir betalt på en uverdigg slett måte.

Senere meldes at under lønnsforhandlingene er en minimumslønn på 100 pesetas blitt akseptert av en rekke store industriforetagender. Fagforeningene har offentlig takket erkebiskopen av Sevilla for hans energiske inngripen. (KNA).

Mot utarting av «Semana Santa».

De spanske biskopers kommisjon for liturgiske spørsmål har satt i gang en kampanje mot den måten feiringen av den stille uke mange steder utarter på. I et programskrift heter det at prosessjoner og andre utslag av folkefromheten må innordne seg i den liturgiske sammenheng. I løpet av de senere år er slike manifestasjoner mange steder blitt til rent verdslige forestillinger, ikke

minst beregnet på turister, og hvor de medvirkende har vært langt fra å gi det kristne eksempel, men tvert imot har vært til anstøt. (KNA).

PAKISTAN

Pater Pire bygger «fredsøy».

Nobelpristageren pater *Dominique Pire* har i Øst-Pakistan begynt forarbeidene til grunnleggelsen av en «Fredens øy». Det dreier seg om å gi vel 5 000 mennesker fra to landsbyer som ble ødelagt av en sykklon et nytt hjem. «Fredsøya» er ment som den første i en hel «godviljens kjede» rundt jordkloden.

Pater Pire har videre, med den rett som tilkommer tidligere Nobelpristagere, foreslått den indiske sosialreformatoren *Vinoba Bhave* til dette års fredspris. Bhave (se «St. Olav» nr. 22, 1959), som er en disippel av Mahatma Gandhi, har virket for en fordeling av jordeiendommer til de fattige i India.

POLEN

Mer sjikane mot Kirken.

I det gamle katolske land Polen er nå også valfarter og prosessjoner avhengig av myndighetenes godkjennelse.

Mot katolikkenes protester har den polske riksdag, Semjen, vedtatt en «forsamlingslov» som forplikter de kirkelige myndigheter til i hvert enkelt tilfelle å be om tillatelse, når de troende samles utenfor kirkehusene — også når det dreier seg om de polske katolikkers tradisjonelle valfarter til nasjonalhelligdommen Vår Frue av Czeszokowa. Bestemmelsen inngår i den planmessige sjikane av Kirken i et land der befolkningens troskap mot den er en torn i øyet på maktvernerne.

SOVJET-RUSSLAND

Skropelig trosfrihet.

«Det er vår særlige oppgave», uttalte nylig *Serge Pawlow*, førstesekretæren for ungdomsbevegelsen innen det sovjetiske kommunistparti («Komsomol»), «å beskytte barna mot innflytelse fra foreldre og andre familiemedlemmer som er religiøse». Uttalelsen falt i en tale for 400 delegater i Kreml, der også Krustsjov var til stede. Pawlow ga en skarp kritikk av den nye kurs innen den russiske ortodokse kirke, som ikke bare gjennom gudstjenester, men også felles tiltak som utflukter og sangaftener søker å vinne ungdommen for seg. Den

BERGEN		
HARALD MADSEN Strandgaten 73, Bergen Kolonial engros Tlf. 10 415 - 12 359 - 18 528 Sverre Madsen privat lff. 72 428	 Gjertsen <i>i Småstrandgaten</i> BOKHANDEL BERGEN	URMAKER ANTON M. OLSEN Olav Kyrrsgate 1 - Tlf. 13035
<i>Hvitere og skånsommere vask med</i> «REFORM» BERGENS SÅPEFABRIKK A/S	$\frac{1}{8}$ Kr. Madsens Bok- og Papirhandel BERGEN Bryggen 5 - Leppen - Telefon 11 482	
HOPSDAL & DAHL A/S Aut. Installatør, Radio- og Utstysforretning TORNØEGÅRDEN - BERGEN	K. & J. SOLHEIM Kjøtt - Pålegg - Delikatesser Egen Pølsefabrikk Solheimsgt. 25 Tlf. 99 016 Bergen	A. K. EGGE A/S Frukt og grønnsaker En gros
Johan H. BENTZON A/S En gros - Telefon 10106	Våre bekjente Myhre Heiser leveres over hele landet. JONAS MYHRE BERGEN JONAS MYHRE A/S OSLO A/S MYHRES MASKININDUSTRI BERGEN - OSLO	
 Eches Farvehandel NYGÅRDSGT. 4	All slags skadeforsikring	
ERLING KRAGE A/S PRYD- OG BRUKSKUNST Bergen Telefon central 14 110 Telegramadresse: «Kjell»		

samvittighetsfrihet som Sovjet-forfatningen garanterer, sa Pawlow, gjelder bare for voksne, som er fullt ansvarlige for sine handlinger!

TYSKLAND

Tyske misjonærs innsats i U-land.

Av en oversikt som nylig er offentliggjort, fremgår det at tyske misjonærer yder en stor innsats på det sosiale og kulturelle område i misjonslandene. I alt 5 393 institusjoner drives av dem — blant dem 484 middelskoler, 43 universitetscolleges, åtte fulle universiteter, videre tekniske skoler, lærerseminarer, hundrevis av sykehus og andre barmhjertighetsinstitusjoner.

Det er også på bakgrunn av dette man må se denne gestus fra den hessiske provinsregjering: Med både kristelig-demokraters og sosialdemokratenes

stemmer besluttet man å yde en støtte på 2 millioner DM til et vanningsprosjekt som fremmes av «de hvite fedre» i Øvre Volta.

En enquête i et tysk blad viser også at utviklingshjelpen er meget populær i landet; 90 % av leserne uttalte seg for denne hjelpen. (KNA).

ØSTERRIKE

Ny internasjonal kirkestyrelse?

I Wien har en kjent katolsk sosialforsker, professor dr. Messner, kommen-

tert positivt den hollandske kardinal Alfrinks forslag om at den internasjonalt sammensatte «sentralkommisjon» for det kommende kirkemøte skal bli et permanent organ i Kirkens administrasjon. Det ville være en oppsiktsvekkende nydannelse i den katolske kirkes ledelse, og kunne bare fremme to positive impulser i moderne katolisisme: Kirkestyrelsens internasjonalisering og legfolkets større innflytelse. Sentralkommisjonen består av 100 medlemmer.

MOLDE	
MOLDE	
M. GUNDERSEN EFTF. E. Skaget Alt i fisk	HANS KR. LANGE — MOLDE Rørhandel Aut. Rørleggerforretning Telf. 46 — 216
S. PETERSSON Konfeksjon & Manufaktur Centralbord 3	K. J. FLATHE Glassmester Telf. 464
O. WIIG Farvehandel Tapeter Molde — Telefon 127	 O. SÆTTEM Molde Bokhandel — Papirhandel Etablert 1893
O. E. STRANDE Glassmagasin Tif. 5	J. ORTEN & CO. Aut. Installatør — Radio Tif. 475
JOHS. LERVÅG Møbelutsalg Tif. 555	STORGATENS KOLONIAL A/S Molde Tif. 505
ENDRE RØSOK Alt i skotøy Tif. 317	BJARNE NILSEN Kjøtt- og Pølseforretning Tif. 406 - 150 b
O. KLEVE & CO. Bok- og Papirhandel	O. A. SANNE Eftf. GROVEN & MOEN Aut. Rørleggerforretning Etabl. 1880
	L. ERIKSEN Ur- og optisk forretning Storgt. 42
	BLOCH BYRÅ Ålesund - Molde - Kristiansund Fylkets største spesialforretning i kontorutstyr
	HAUKEBØ BLOMSTER Tif. 105
	JAKOB JAKOBSEN Kjøkkenutstyr - Jernvarer Tif. 22
	P. RASMUSSEN utfører allslags malerarbeide Tif. 476
	K. GUNDERSEN FISKEMAT — KJØTTVARER SALATER Telefon 242

OBS!
Ved
adresseforandringer,
vennligst oppgi også
den tidligere
adresse!

All slags
forsikring

ANTH. B NILSEN & CO'S
ASSURANCEBUREAU A/S

Rådhusgaten 27, Oslo.

Telefon 41 01 10.

OSLO

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRÅ

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 55 77 87 - 69 43 72

A/S Norsk Medicinsk Varehus

Sykehusutstyr - Sanitetsmateriell - Elektromedisin - Røntgen

Pilestredet 7
Tlf. 33 43 70
OSLO

Service-avdeling
Apotekerveita 4 - Tlf. 24 92 1
TRONDHEIM

Joh. Weydahl & Co

Oslo - Centralb. 68 18 07

**KAFFE
og
HERMETIKK
en gros**

Byggevarer - Beslag - Ovner
Verktøy - Fliser - Linoleum
Tapeter - Farvehandlvarer
Kjøkkeninnredning og utstyr

THIIS & CO A S

Haakon VII's gt. 1, Oslo
Sentralbord 41 77 30

WISBECH
ARTISERLAD

Majorstua - Oslo

**MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER**

**THRONSEN & CO.
BOKTRYKKERI**

Bernh. Getzgate 3b, Oslo
Telefon 33 18 34 - 33 32 37

Brevskolen om den katol-
ske kirkes tro og moral.

Spørsmål besvares
av lærerne.

Skriv etter prospekt.

Katolsk Informasjon

P.boks 3664

Oslo.

*En kjærkommen
gave:*

VIEVANNSKAR
i porselen kr. 5.00

Vi sender også pr.
postoppkrav.

Galligani

STORTINGSGT. 22
NEDRE SLOTTSGT. 25
OSLO

ØVRE SLOTTSGATE 8, OSLO